

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; budapesti napló; munkaház csavargók számára; az Allg. Zeit. bottásai hazánkra nézve; irodalmi újdonságok, játékszini krónika, 's a t. a' dunamelléki h. v. egyházkerület rendkívüli gyűlése; a' Mátyás-empléki egyesület közgyűlése; *Abaujmegye* (hittartónási figyelmeztető körlevél, a' dunabalti vasút szorgalmaztatik, megyei levelezések, zsidóság rendszeresítése iránti tervszándék, dargói ut idoszaki sajtó 's nyilvánosság ügye, nemesség-összeírás; jótékony czélok 's a t.); *Bácsmegye* (évnegyedes fenyítőörvényesszéki ülések igen érdekes ada'okkal 's a t.); gyilkosság Debreczenben; Józsefnap vásárunk eredménye; Báthory G. nekrológja; vakok pesti intézetére adakozások; verébadó 's a t.) Spanyolország (hadikészületek a' déli és északi határszéleken; a' nép az új zendülési tervet nem pártolja; lövés a' királyné közelében; 's a t.) Anglia (parlamentumi ülések; repealgyűlés Dublinban; 's a t.) Franciaország (kérdések a' spanyol ügy iránt, a' hajómozgási szerződést a' francia kormány nem írja alá; 's a t.) Svédország (3dik Gusztáv végintézeti záradéka). Törökország (az angol 's francia követek intézkedései Görög-ország ir. Libanonba kat. kormányzó-nevezés; parancs a' régi öltözetviselésre, 's egyébeleg.) Görögország. Lengyel és Oroszország. Egyip-

Magyarország és Erdély.

Ő es. 's ap. kir. Fels. az oláhláposbányai megürült bányá- és hutamesteri hivatalra Rebay József felsőbányai zuzomalom-igazgatót méltóztatott kegyelmesen kinevezni, 's karánsebesi Juhász József erdélyi kincstári tanácsost nyugalmazni.

Szinger Thaddé Eszterházy hg. számtartója 's fia Szinger nep. János köz és váltó ügyvéd Pesten vezetéknevöknek „Makfalvay“ra változtathatása végett legfelsőbb helyről engedelmet nyertek.

A' Mátyás-empléki egyesület mart. 13kán tartott nagygyűlése számára nézve ugyan kevés, de szándékban szilárd's kivételben erős tagokból állván, czélszerű eredményivel viszszaínté a' mindinkább tündező reményt e' szándék létesítése iránt. Mert a' megürült elnökséget oly férfi volt szives elvállalni, kinek csüggedetlen buzgósága a' lelkére vett ügy mellett hazaszerte ismértés. Miután t. Szentkirályi Móricz alisp. ur az elnöki széket elfoglalá, a' pénztárnokságról lemondott t. Ilkey Sándor he yét szives volt Nádasy ur kipótolni, a' választmányból kilépett tagok helyébe pedig Ilkey Sándor t., Szilágyi választott polgár és Kiss Károly kapitány urak választattak meg. Ezután a' pénztár megvizsgálása 's az új pénztárnoknak átadása egy 5 tagból álló küldöttségre bízott. A' vállalat folytathatása végett oly intézkedések tettek, mik a' művész igyekezetét 's a' közönség részvétét folyvást eleven munkásságban tarthassák. Mire nézve, hogy az adakozások mindinkább igényelhetes-senek, szükségesnek látta a' gyűlés, az adakozók névsorát, minthogy a' hírlapok után ezt a' tárgy hosszassága 's az olvasó közönségre nézve unatósága miatt nem tehetni, külön könyvecskékben kinyomatni, melyek minden gyűjtőhöz 's a' törvényhatóságokhoz meg fognak küldetni oly czélból, hogy bennök nevét minden adakozó megtekinthesse 's adománya igaz kezeltetéséről meggyőződhessek. Minthogy pedig ezen könyvecskék nyomtatása is nagy köl' séggel jár, 's az elnök ur ítélete szerint a' tökéhez e' czélból nem nyulhatni, mert a' közönség nem névlajstrom -nyomatásra adta pénztét, ezen czélra a' kölcsönadott 3 ezer 's néhány száz pengő forintnyi tőke kamatját határozták fordíttatani. Miután a' s z o b r á s z a' munkában már annyira haladt elő, hogy a' talapat elkészülését nemsokára várhatni, reményét fejezé ki a' gyűlés az iránt, mikép ha majd a' közönség a' talapatot föllállitva látandja, tán újabb és tartósb buzgóságra hevüend ez ügy iránt. Pest város késkedése is okozta némi visszatartást, miszerint az a' hely kitűzetését tárgyzó 's már lapjainkban is közölt határozat, mely a' jegyzőkönyvben máregy év óta hever, hivatalosan még meg nem küldé 's így a' hely meghatározását más alkalomra halasztá.

F. hó 13kán tartott, mint említők, a' dunamelléki h. v. egyh. ker. rendkívüli ülése, melynek két fő tárgya volt: 1) A' megholt superintendens f. t. Báthory Gábor gyásztszitelete iránti rendelkezés. 2) Az új superintendens választandását tárgyzó szabályok. Az elsőre nézve határozatott, hogy azt minden egyh. kerületi közönség f. e. apr. 24kén tartsa, kivevén Pestet, hol a' jövő egyh. ker. gyűlés előtti vasárnap fog történni; a' másodikra alapelvül tűzte ki a' gyűlés, hogy a' szavazatokra nézve legnagyobb szabadság eszközöltessek. Ugyanezért megállapított: a) Az említett hivatalra kijelölés nem történik, hanem a' gyűlekezethez meghagyatik, hogy alkalmas egyedekből válaszszenak. b) Emlékezethez hozza ezen gyűlés 's kihirdetteti, hogy az egyházkerületi főjegyzőnek (generalis notarius) mint ilyennek, eltöröltetvén a' gyömrői 1815. gyűlés által az Ócsán 1791b. tartott közgyűlésnek végzése, a' megürült superintendensi hivatalra lépése nincsen. c) Szavazáskor a' lelkészek, az egyházi tanácsban csak úgy, mint annak más egyes tagjai birnak szavazattal. Ezek után a' szavazásokra nézve következő szabályok tettek: 1) A' szabad választás minden községben egyszerre, u. m. majus 1jén történjék. 2) A' szavazatot, mi nyomtatásban szerteküldendő forma szerint fog röviden fölléteitni, nemcsak a' lelkész, hanem az egyh. clóljárók 's a' község több tagjai is aláírják 's egyház pöcséttjével a' gyűlés színe előtt lezárlják. 3) Az így elkészült szavazatok, másnap mindjárt utnak indítván, legfőlebb majus 12eig az illető segédgondnokhoz küldessenek, kik azokat majus 24d. napjáig bezárolag okvetetlenül az elnök kezébe juttatandják; miknek felbontására csupa világiakból álló küldöttség neveztetett, azon elvnel fogva, hogy miután senki nincs kijelölve, minden egyh. személyt, mint megválasztandót, érdekleltnek tekinthet- ni. 4) Ha általános szótöbbséget — t. i. a' beküldött szavazatok felénél többet — senki sem nyer, ekkor a' két, legtöbb szavazattal bíró egyed, új választás végett kijelöltetik. 5) Ezen szabályok 's tudnivalók nyomtatásban minden községnek megküldendők. 6) A' kitűzött határnapi be nem küldött 's a' megállapított szabályok ellenére készült szavazatok érvénytelenek. — Ugyanezen gyűlésben az egyh. kerület két pecsétnyomója S z e l e s Sámuel legidősb főesperes 's még 1838ban helyettesített elnöknek adatott által.

Budapesti napló. (Munkaház dologtalan csavargók számára.) Tagadhataln, hogy a' szegénységnek igen sokszor dologtalanság és restség okai. Nem nehéz a' felsőség azon jogát 's kötelességét kitalálni, miszerint e' bajon segíthet. Nem azon dologtalanságról van itt szó, kik tulajdonukból vagy magány-jöltevők után élvén jogszerű feddés alá nem jönnek, bár erkölcsileg 's népgazdasági szempontból nem helyeselhető is tettök, hanem azokról, kik

más segélyforrás híján, koldulnak, lopnak, vagy köztápláltatásra szorultak. Tolvaj és koldus egyiránt veszélyeztetik a' vagyon-és személy-bátorságot, amaz közvetlenül, emez közvetve is, mert annak czimborája 's a' koldulás gyakran legnagyobb merények követésére szolgáló alarcz: a' kuffót kell tehát bedugni, honnan a' rossz ered. Közönségéből táplálni pedig az illy csavargókat annyit tenne, mint a' munkás egyedek nagy terheltesökre a' heverésnek tágasb-lágasb kaput nyitni. E' bajnak csupa büntetéssel elejét nem vehetjük, mert ez nem szoktatja 's teszi képtessé kenyérkeresésre az a' féle embereket. Az említett osztályok gyökeres javítását eszközöl egyetlen mód: munkára kényszerítés oly nyilvános intézetben, mit a' lebzselők darab ideig ne hagyhasanak el; hol szigorú felügyelés alá vettették 's azon munkát, mire őket tanították, folyton és pontossággal végezzék. Ezen bánásmód czélszerűsége könnyen megfogható. Mert kétséget sem szenved, hogy kiszabadulván, iszonyodni fog oly helyen-tartózkodástól, hol érzéki hajlamit ki nem elégítheti; igyekszik előbbi életmódját megváltoztatni, nehogy visszaesvén a' régi rosszba ismét, talán hosszabb ideig tartó 's keményebb munkára szoríttassék. Oly helyen, hol különböző nemhez 's idősakhoz illő munkák megtanulására alkalom van, a' dologra képtessé teheti magát annyival inkább, mivel netalán a' daczos viselet szelidítésére szükséges eszközök, például silány ételmezés 's egyedül elzárás nem hiányzanak. Illy módon azt is könnyű kieszközölni, hogy míg az intézetben van, betanult munkáját csüggedetlen szorgalommal folytassa, 's itt csak azon mellőzhellen pedig nehéz feladat megoldandó: hogy a' munkakedvelés kibocsátása esetében jövőre is megalapíttassék és szilárdíttassék. Igaz ugyan, hogy az újra-bezárás 's kedvetlen munkára -fogtatástól félelem sokra jótékonyan fog hatni; de féltő, mikép ha magától kedve nincs dolgozni, legkisebb kísértés vagy ürügy is elegendő a' visszacsúlyedésre. Erre nézve két, gyakorlatilag létesíthető mód ajánlok: vagy különös szorgalom 's kedveltető munka-okozta keresésmód iránti részvét, vagy némi kis jutalom, mely szakmáján kívüli munka béréből álljon; mit vagy benléte alatt élvezhet el apránként az intézet szabályival megegyező módon, vagy kiszabadulásakor kap kezéhez, mint becsületes 's hasznos jövője alapját. Igy — midőn kézzelfoghatólag tapasztalja, hogy restség élvezethez nem nyit utat, szorgalom pedig jelen 's jövő jólétét szerez — remélhető, mikép elhagyván tünyságát munkás élethez fog szokni. Nem mindeniknél teljesül ugyan ezen számítás, de a' közönség minden esetre megtevé magáét 's így szemrehányástól ment. Hogy azonban az illy intézetek czéljokat ériék, a' munkát szükséges jól megválasztani. Fő dolog itt az, hogy ezeket nevelő 's jobbitóháznak tekintsük; ugyanezért mellőzve minden nyereszkezdést 's kezelési kényelmet csupán arra kell ügyelni, hogy a' szükséges költségek megforduljanak; miszerint oly munkák legyenek napi renden, mik kapósak 's nagy költség nélkül járnak. Továbbá minél több rendbeli kézimesterséget kell taníttatni 's gyakoroltatni, nehogy a' kiszabadultak nehezen jussanak munkához. Helyfekvés, kereskedés 's mesterség állapítja, a' lehetőség: jó mestereket találni többféleképp módosíthatják ezen feladás megfajtását. Nevelés! ismét csak nevelés! halljuk mindenfelől, ha botrányos tettek hallgatása sértik füleinket: de hágyunk a' jövő kor figyelmesb legyen emberi méltósága érzetére egy nemzedéket hajtogató é elveszni? 's mit csináljunk azokkal, kiket az uton ácsorgás már gyermekkorukban bűn felkentivé avat 's avatott? 's vajjon az éj ama kárhuzatos madarait, melyek fővárosunkban is nem egyszer-kétszer teszik félelmesekké a' félreeső utcákat, nem czélszerűbb volna é folytonos munkára szorítani, mint csak vásárok alkalmikor 's néhány napi őrizet alatt csoportban tartani? Hja de pénz kellene! pénz, mely elég van akkor, ha érzékinket akarjuk csiklandoztatni: komoly czélokra azonban igen gyéren fillérezgetünk. — A' vásár elmúlt, 's romjaiul néhány utcai komédiás csavargó fa 's festett bábkepei mellett fülhasító kintornálással büvölve a' bámész pórközönséget. Különös, hogy a' kenyércsalás ezen fajára magyar nem igen vetemül; azért é mert az intelligentiának alantibb fokán él mint sem az ki, az „adatok pénzt“ oly sok 's különféle módon tudná hajtogatni, vagy mint általában a' bohózkodást úgy ezt sem igen kedveli, nem tudom. — Hajóhidunk hála az égnek! mart. 14ke óta ben van 's így a' télszaki két város újra testvéri kezet nyujthat egymásnak; 's valóban, ki nem tapasztalja, nem is képzelheti, hogy egy kis víz sikamlós háta milly messzeteremtő erővel bír. A' révészek gorombaságától illy formán néhány hónapra fölmentettünk 's reméljük, hogy a' ns városi hatóság arról is gondoskodni fog, nehogy a' vámszedők cum appertinentiis a' révészek nótáján tánczoljanak. — E' napokban egy nő, ki a' hódolás mesterségét alkalmasint már darab idő óta gyakorolja, X. festő padlására fellopóvván, a' kiterengetett vásznak őt annyira elbájolák, hogy ezek közül néhányat kénytelen volt magára tekergetni 's ekkor a' keményhez kötött nagy végváson segélyével lebecsátkozni; de a' kötés hűlen lett 's mi vászonszerelmesünk életébe került; 's így holtan, kedves ragományával együtt találák meg. — Az augsburgi Allg. Ztng hazánkra nézve gyakran igen is elveti a' sulykot, nem rég ugyanis Patay, Szentkirályi és Nyáry urakat báróknak nevezte, legközelebbi (70ik) számában pedig Németország rovata alá helyzé Ausztriát is, 's a' mi még turcsább: az erdélyi

országgyűlésről is ír azon cikkjében, mi azt látszik bizonyítani, hogy tán Erdély is a' képzeletben létező nagy Németországhoz tartozik? Bizony csak még is igen különös az, hogy Amerika legtávolabb részeiből hiteles adatokat közöl, míg rólunk, kik magyarárn szólna orra előtt vagyunk, nem ritkán neveléses adatokkal bírja lapjait hasábjába betölteni. — Most jelent meg 's minden könyvárusnál kapható, 2 ezüst huszason, a' Szinműtár 30ik füzeté „Láncz“ vigj. 5 felv. Scribe után francziából fordíták Nagy Ignác és Vajda Péter; e' szinmű a' pesti nemzeti színházban már kétszer adatott 's köztetszést nyert. — Játékszini krónika: 12kén „Bájital“ dalj. 2 felv.; 13kán „Négy huszár és gyermekharisnya“ bohózat 3 felv.; 14én „Chivry Diana“ dráma 5 felv., 15én Marino Faliero“ dalj 3 felv. 16án bér-szünettel Hubenayné assz. jutalmaul először „Házasság XVik Lajos alatt“ vigj. 5 felv. Dumas után francziából ford. Egressy Benj. a' magy. tud. társ. költ-ségin; 17én „Norma“ dalj. 2 felv. — Vásártalan vásárunkról külön cikkben szólándunk alább.

József-vásárunk valamint első, úgy végső napjaiban is igen silány volt. Folyvást várták a' vevőket, de bizony nem igen érkeztek azok. Egynyiretű gyapjuból a' mi kevés maradék volt, azt sem igen kapták, főkép a' finomabb fajút, de jobban mégis a' középszerűt, 's a' kétynyiretű télit és nyárit. Magyar gyapju helyett, melly egészen hiányzik, timár-szűcs-és bundagyapjut kerestek. Finom gyapjas birkabőr sok volt, 's kissé csökkent áron kelt. A' tömlőfagygyu ára is hanyatlott. Nyulbőr kevés volt; az olaj majd 20 pCttel csökkent; a' dohány is bicezent valamennyire áraban, de a' hamuzsír, viasz's gubacs mind elkelt szökken áron. A' gyárművek keletében vég és rőf számra, általános pangás mutatkozott a' közös pénzhiány miatt; de minden fajú élet árban emelkedett. Hazai termékink középpára következő volt: timsó, fehér mázs. 7 — 7 fr. 30 kr., ánisz 16 fr., pályinka (gabona) 20 fokúnak akója 4 fr. 48kr. — 5 fr. 24kr., törköly- és seprőpályinka 6 — 6 fr. 24kr., bányási szilvapályinka 6 — 6 fr. 30 kr., szerémié 9 — 11 fr., 30 — 35 foku borszesz-foka 15 — 18 kr., körösbogár (természetes) fontja 1 fr. 18 kr. — 1 fr. 24 kr., toll mázs. ágyi foszttalané 20 — 70 fr. foszttotté 36 — 100 fr., pehelyé 100 — 160 fr., iróttoll ezre 1 fr. 6kr., — 1 fr. 36kr., bőr párja: borjúé 1 fr. 12 kr. — 2 fr., 30 kr., birkáé 1 fr. 12kr. — 2 fr., magyar juhé 2 fr. — 2 fr. 30 kr., bányáé 48 kr. — 1 fr. 12 kr., gödölyé 1 fr. 1 kr., — 2 fr., borzé 2 — 2 fr. 48 kr., rókaé 4 — 4 fr. 45 kr., farkasé 3 fr. 30 kr. — 4 fr., nemes nyesté 5 — 5 45kr., könyesté 4 — 4 fr. 48 kr., vadmacskáé 1 fr. 36 kr. — 1 fr. 45 kr., feketé 48 kr. — 1 fr., nyulbőr száza 22 — 28 fr., ökörbőr párja 16 — 26 fr. tehéné 12 — 16 fr., lóé 3 — 6 fr. 30 kr., édes kömény mázs. 10 fr. 30kr. — 14 fr., taplóé 12 fr., gabona pozs., nembányási tisztabuzáé 3 fr. 4 kr. — 3 fr. 20 kr. kétszeresé 2 fr. 8 kr. — 2 fr. 16 kr., rozsé 1 fr. 52 kr. — 1 fr. 56 kr., árpáé 1 fr. 28 kr., — 1 fr. 32 kr., zabé 1 fr. — 1 fr. 2 kr., kukoriczáé 1 fr. 40 kr. — 1 fr. 48 kr., kölesé 2 fr. 12 kr. — 2 fr. 24 kr., lószőr mázs.: főzött 's fonotté 40 — 52 fr., nyers hosszué 56 — 70 fr., rövidé 28 — 36 fr., rongy finomé 5 — 5 fr. 30 kr., közép-szerűé 3 fr. 12 kr. — 3 fr. 24 kr.; közönségesé 1 fr. 30 kr. — 2 fr. 30 kr.; apatini gerebenzett kenderé 20 — 30 fr., nem gerebenzetté 7 fr. 30 kr. — 8 fr. méz, bány. fehér tisztáé 14 fr. 30 kr. — 17 fr. sárgáé 9 — 12 fr., sonkolyosé 11 — 12 fr. 15 kr., rozsnaié 13 — 14 fr., ökörszarv száza 28 — 34 fr., bivalyé 25 — 28 fr., tehéné 12 — 14 fr., szarvesücsé 5 — 11 fr. 30 kr., gubacs köble (120 ftval), ó elsőr 12 — 13 fr., másodr. 10 — 11 fr., harmadr. 9 — 10 fr., új elsőr. 12 — 13 fr. 15 kr. másodr. 11 — 12 fr., harmadr. 10 — 10 fr. 30 kr., szarvastövisbogyó mázs. 5 — 8 fr., kö-ménymagé 6 — 9 fr., asztalosenyv finomé 22 fr., középf. 19 — 21 fr., közöns. 17 — 18 fr., vadrepeolajé 18 — 19 fr., vetetté 19 — 21 fr. 30 kr., tisztázotté 21 — 23 fr. 30 kr., lenolajé 19 fr. 30 kr. — 22 fr., kenderolajé 18 — 18 fr. 30 kr., hamuzsír: magyar fehér, 11 — 11 fr. 30 kr., kékesé 9 fr. 45 kr. — 10 fr. 15 kr., közöns. kéké 9 — 9 fr. 36 kr., barackmagé 14 — 16 fr., luczernáé 27 — 30 fr., stájer lóheré 25 — 30 fr., gyapju, finom egynyiretű mázs. 75 — 88 fr., középf. 52 — 74 fr., közöns. 38 — 50 fr., kétynyiretű téli finomé 52 — 55 fr., középf. 42 — 50 fr., közöns. 32 — 40 fr., nyári finomé 51 — 58 fr. középf. 44 — 50 fr. közöns. 32 — 40 fr., bányagyapjué 50 — 105 f., bőrrül nyírotté 40 — 76 fr., timárgyapjué 25 — 46 fr., cserhéjé 2 fr. 24 kr. — 5 fr., vajé 28 — 30 fr., zsiré 16 fr. 30 kr., — 17 fr. 36 kr., sertéé 60 — 180 fr., szalonnáé 14 — 15 fr., szegedi szappané 12 fr. 48 kr. — 14 fr., finom sziksdóé 11 — 12 fr., közöns. 9 — 9 fr. 30 kr., kerti do-hányé 12 — 16 fr., tiszamelléki elsőr. 14 — 18 fr., másodr. 9 — 12 fr., debrői elsőr. 16 — 25 fr., másodr. 12 — 15 fr. harmadr. 6 — 10 fr., debreczeni elsőr. 10 — 14 fr., pécsi elsőr. 9 — 12 fr. másodr. 6 — 8 fr. harmadr. 4 — 5 fr., szegedi elsőr 12 — 18 fr. másodr. 8 — 11 fr., harmadr. 5 — 8 fr., olvasztott fagygyu 18 fr. 30 kr. — 20 fr., bányási tömlőfagygyu 18 — 19 fr., erdélyi 20 fr., oláh fagygyu 16 fr. 30 kr. — 17 fr. 30 kr., bányási vjaszé 84 — 84 fr., bor, tokaji átalagja 50 — 120 fr., ménesi akója 30 — 60 fr., budai veres ó 6 — 12 fr., új 3 — 4 fr., fehér ó 5 — 8 fr., új 2 fr. 30 kr., — 3 fr. 30kr., kőbányai ó 6 — 10 fr. új 4 — 5 fr., hegyi fehér és veres ó 6 — 15 fr., új 4 fr. 48 kr — 7 fr., síkföldi fehér és veres 1 fr. 30 kr. — 2 fr., borkő természetes (fehér) mázs. 16 — 17 fr., vörös 14 — 15 fr., orvosgyökereké alcana, 5 — 6 fr., aszuszilváé 3 fr. 12 kr. — 3 fr. A' polg. szabá-dítékos kereskedőség nevében, Halbauer János első, Guggenberger Leopold má-sodelnök Összehasonlítván e' vásári árokat a' mult leopoldnapi árkelettel, kitet-szik, hogy most ahoz képest árban emelkedett: timsó, ánisz 3 fr. 30 krral, seprő-és törkölypályinka 40 krral, szerémi szilvapályinka 1 frttal, édes kömény, gödölye és rókabőr, mindennemű életfaj, méz, mindenuemű gubacs, köménymag, minden fajú hamuzsír, és mindennemű lóhermag; csökkent pedig toll, borjú-birka és bá-ránybőr, minden osztályú rongy, szarv 3 — 4 frttal, enyv, mindennemű olaj 8 ftal, finom gyapju 4 — 12 frttal, bányagyapju 5 — 25 frttal, timárgyapju 4 frttal, dohány 2 — 3 frttal, fagygyu szintannyival, mind pengőben értve. Hogy e' vásár hazai ter-mékekkelre nézve kielégítő nem volt, a' pénztelenségen 's rossz ntakon kívül oka volt a' jég által gátolt hajózás is 's a' hitel vagy elapadt vagy elakadt forrasi. Abaujból február 14kén 's köv. napjain Kassán tartott évnegyedes közgyü-lés folytában előfordult nevezetes tárgyak: 1) felolvasztott a' nm. m. kir. helyt. tanács f. e. jan. 18kán kelt 's némely törvények elleni újítások tárgyában ő

felsége k. leirata következtében kiadott körlevele. Ezen ns megye RR a' tör-vény és alkotmányos rendszer által megalapított ösvényen intézkedve, legfőbb gondjok oda vala mindenkor irányozva, hogy nemcsak a' hazai sarkalatos, de minden egyéb törvény is szorosan tartassanak meg 's azokon semmi sére-lem ne ejtessék, mellynél fogva a' törvények szentségét minden előforduló eset-ben szemeik előtt tartván, mivel igen jól tudják, hogy a' fejdelem és nemzet boldogsága a' törvények szoros betöltésén alapul 's azok megszegése a' köz-igazgatásra 's alkotványra veszélyt hoz, valamint eddig a' hazai törvények-hez szorosan ragaszkodtak, úgy ezentul is azokat megtartani fő kötelességük-nek ismériendik, 's ugyanazért e' kir. parancs ezen ns megye Rdeit nem ér-dekelvén tudomásul vétetett. 2) nm. Keglevich Gábor gr. ő exc. főtárnokká ne-veztetését a' KK. és RR. éljen kiáltások közt közörömmel fogadták, annyival is inkább, mivel a' ns megye RR. legközelebb végbement főispáni beiktatáskor mint kir. biztost keblőkre fogadni szerencsések lévén, ő exc. szép lelki tulajdonit eléggé tapasztalák 's így mint sok érdemmel koszorozott lelkes hazafi a' megye nevében örvendő levél által megiszteltetni, egyszersmind ez megyénkben szokott móddal közhírré tétetni rendeltetett. 3) Tolna és Fejér megyék (Erdélynek ha-zánkkal összecsatoltatása iránt tett) barátságos felszólításuk örömmel fogad-tatván, ő fels. jobbágyi alázattal megkéretni határozatott, miszerint tekin-tetbe vevén azon érdekeket, mellyek a' két testvérhon egyesülését kívánatossá teszik, azt elősegélleni 's ezen dícső czél elérésire hatalmas fejdelmi befo-lyását fordítani méltóztassék, egyszersmind Erdélyországnak minden törvény-hatósága testvéri szeretettel az iránt felszólítani, hogy ezen egyesülsből a' két testvérhazára egyiránt ható közérdeket tekintve, miután ő fels. Erdély-nek országgyűlést hirdetvén az jelenleg is tart, ez alkalmat használva me-gyénkkel együttértőleg a' két testvérhaza egyesülésén hathatósan munkálkodni ne terheltessenek. 4) A' hús ára egy krral emeltetett. 5) Pestmegyének duna-balparti vasút iránti levele pártoltatásra találván, ő fels. megkéretni rendeltetett, miszerint a' nm. m. kir. htanácsot, mint az érdekelt t. ezikk foganatosítására megbízott hazai fő kormány s z é k e t törvényes eljárásának minél előbbi teljesítésére utasítani méltóztassék. Továbbá ezen hivatalos levélnek mása az országgyűlési tárgyak megvizsgálására kiküldött választmányak a' végett adatott ki, hogy az 1836: 25. tezikk czéljára figyelmeztve jelesül aziránt: vaj-jon szükséges é 's mennyiben ezen tezikknek az időközben kifejtett körülmé-nyek tekintetéből kiterjesztéséről gondoskodni vagy sem? véleményes tudó-sítást tegyen. Mellyről is ns Pestmegye barátságos bizalommal értesítettni ha-tározatott. 6) Még m. e. dec. kelt 's egész megyénkben közhírré tett közgyü-lési határozatnál fogva Kelez Eduard előléptetése által a' füzéri járásban meg-ürült eskütti hivatalra nyolcz egyed adta be folyamodását; miután azonban a' törvényes három év elmulván a' megye RR. biztosan reménylik, hogy fő-ispán-gróf úr legközelebb tett kijelentéséhez képest is minél előbb a' tisztvá-lasztásra határidőt rendelend, de különben is a' nevezett járásban több be-csületbeli eskütt van, kik az előforduló eskütti foglalatosságok teljesítésire al-kalmaztathatók, annál fogvást a' megye RR. annak, hogy ezen megürült es-kütti hivatal jelenleg helyettesítés utján betöltessék, a' szolgálatai tekintettel is elkerülhetlenül szükségesnek nem látván, a' beadott folyamodások tudomá-sul vétettek. 7) Szathmármegye közönsége m. e. dec. 6kán kelt hiv. leveléhez csatolva megyéje m. e. febr. 22kén tartott közgyűléséből kelt 12 pontja iránti ha-tározatát, mellyből kitetszik, hogy ez a' becsüdtett 's fölültetett nemesség ré-széről mi okon és mennyiben szenvedett változást, az országos tárgyak megviz-gálására megbízott állandó választmányhoz a' végett utasított, hogy azt a' hazai törvényekrei figyelmeztetésével átvizsgálván 's bővebb fontolásra vevén, az iránt véleményét közgyűlés elibe terjeszse. 8) Temes azon levele, melly se-rint ott a' legközelebbi évtized alatt elkövetett katonai kicsapongások elősorozása mellett kiemelve említi m. e. oct. 1 kén elkövetett vérengzést 's emberhalált 's illy ki-csapongások eltávoztatása és az ország lakosinak béke közepett — tapasztalt háborgattatásuk megszüntetése végett a' mult országgyűlési törvényjavaslatnak törvénybe i avatását szorgalmazni és azt követelőknek utasításul adatni kéri, meleg pártoltatásra talált 's bővebb az iránti tanácskozás végett véleményadás mellett az illető biztossághoz utasított. 9) Zemplénymegye közönsége m. e. dec. 14kén kelt hiv. levelében megyénket az iránt értesíti, hogy a' hegyal-jai borkereskedés jobb karba hozhatására, úgy a' zsidóságnak az idegenek be-vándorlásával nagy mértékben tapasztalt szaporodása gátlására 's a' benla-kó zsidóságnak is rendszeresítésére kívánt czélszerű terv kidolgozása végett m. Andrassy György bíró elnökleite alatt választmányt bizván meg, minthogy ez munkálkodása idejét 's helyét a' f. 1842 febr. 14ikére S. Ujhely városá-ban a' végre már meg is állapította, megyénket az iránt keresi meg, hogy a' megirt időre 's helyre ezen ns megye maga kebléből szinte küldöttséget ki-rendelni 's ez által a' közjó előmozdítására kitűzött ezen özszeülésben részt-venni sziveskedjék. Minthogy pedig szomszéd Zemplénymegyének választmá-nya által a' munkálkodásra rendelt febr. 14ikén megyénk keblében közgyü-lés tartatván, megyénk akkorra kebléből küldöttséget nem rendelhetett, erről Zemplénymegye barátságos levél által értesítettni 's hogy e' végre más ha-tárnap — mellyre megyénk maga kebléből oda szinte választmányt küldhessen — tüzessék ki, hivatalosan megkerestetni rendeltetett. 10) Füzéri járásban Nagy-Szaláncz helység (Forgács grófok birtoka) mezővárossá emeltetvén, az eziránt kiadott k. szabadíték-levél kihirdtetett. 11) M e g y é n k rendes mérnöke a' nm. m. kir. helyt. tanácsnak még 1837ki dec. 27kén kelt felsőbb intézvénye következtésül a' kelesényi vendégfogadótól a' dargói hegyen ál-talvivő országutnak felépítésére megkívántató költségek előleges kiszámítását a' földmérői rajzolatokkal együtt beadta. Melly földmérői jelentés az ahoz csa-tolt rajzolatokkal együtt a' nm. h. tanácsnak felküldetni rendeltetett; minthogy pedig a' földmérői számításból kitetszik az: hogy a' dargói hegyen keresztül építendő útra az egész költség 32,996 for. 57½ kr. vót teszen, ez pedig olly tetemes, hogy azt a' megyei adófizető nép elviselni nem képes 's melly

kétségkívül romlását maga után vonandja, a' n. m. h. tanács m. e. nov. 24kén kelt felírás folytában újabb is megkéretni rendeltetett, miszerint ezen oly annyira szükséges dargói közönséges, kereskedési és postautnak, mely által megyénkkel két megye kapcsolhatnék össze, minélelőbbi felépíttetésére — a' ső felemelt árából megdelemkép bizonyos öszvepénzt ö felségénél teendő határozatos közbenvetésével kieszközölni, egyszersmind, miután azon dargói útnak jövő tavaszon munkabavétele megyénk által már meghatározott, az illető rajzolatokat kellő használás végett megyénknek minélelőbb visszaküldeni méltóztassék. 12) A' megye tisztí fő ügyésze Felső-Olcsváron lakos ns Angyal János és megyebeli Zdoba helységéből Lagmoczra ns Zemplény megyébe átköltözött ns Angyal József nemességök tárgyában tisztí ügyészi véleményét beadta. Miután a' tudósítás s ahoz csatolt oklevelek tartalma szerint a' folyamodók nemesi vérből lett származásukat s a' nemességi használásnak jelenleg is szakadatlan gyakorlatát eléggé bebizonyították, valóságos nemesi sorsuk pedig közönségesen is tudva levén a' tudósító tisztí főügyész véleménye minden legkisebb észrevétel nélkül helybenhagyott s a' folyamodók részire a' szokott bizonyáglevelé kiadott. 13) Trencsény megye levele, melybe Cs. tábornoknak német levélét megyénkkel közölve, e' tárgyban felírásának pártoltatását kéri, nálunk viszhangra nem talált. 14) A' n. m. kir. h. tanács e' megye felírására tett intézvénye következtében, melyben tudtul adatik, hogy a' „Világ“ című politikai hirlap mult évi 56ik számában megyénk ellen kijött rágalmozó cikk közlőjének neve nyilvánítására B. volt szerkesztő felszólítván, azt ez uttal sem nyilvánítá s minden felelettelhet magára vállalt, e' szerint megyénk csupán ellene intézhetné a' törvényesen tehető lépéseket, azonban a' megye jelenleg minden további keresettől elállván, a' sajtószabadságot mindig hűn pártolva, bármint ohajtná is hasonló cikkeknek a' közlő tulajdon neve alatti nyilvánítását, mennyiben mindazáltal ez a' közlők feddhetetlen jellemétől és szabad akarattól függne, hasonló rágalmozások távolíthatása nézetéből a' jövő országgyűlésre adandó követutasítások közzé följegyeztetni határozottat: hogy a' követek olly törvényt iparkodjanak létesíteni, miszerint az alacsony rágalmozások s valótlan hírek közlői s terjesztői keményen büntetessenek; ohajtható volna azonban, hogy valamint a' hirlapi rágalmozások, úgy viszont azok is, kik a' legtisztább igazságu tények és törvénytelen tetteknek fátyolatlanul a' világ elibe adó közlőjét szidalmakkal illetik s neve ki-sebbitésére árutakon kislelkűséget elárulva törekednek, még keményebben fenytessenek, mert csak így eszközölhető, hogy minden helytelen tett nyilvánosságra jut. 15) Sopron megye levelére, melyben a' Bécs és Trieszt közt állítandó vaspályának Magyarországon keresztül vezetését pártoltatni kéri, megyénk hasonló felírását tett. 16) Ugyanazon tisztelt megye levele az iránt: hogy ö felsége a' jövő országgyűlési kir. előadásiban módot mutatni méltóztassék, mely szerint bírodalmának minden tartomány egymással szabadon kereskedhessenek, ö felségéhez e' tárgyban tett kérelmet pártolnók s jövő országgyűlésre küldendő követinket is ez érdemben biznók meg, javallatott s bővebb tárgyalatás végett az állandó választmányhoz utasítottat. — Jövő évnegyedes közgyűlésünk május 23án lesz, juu. 13án a' törvénykezés veszi elejét. Legközelebb érkezett megyebeli főispán-gróf ö msága levele következtében pedig a' uem sokára tartandó tisztújításra néve teendő rendszabályok és a' megyei nemesség rendes öszszeírása (mi felette kívánatos) tárgyában martius hó 17kén rendkívüli közgyűlés fog tartatni. — (Kassai hírek) Néhai Dessewffy Aurél gr. hült tetemei szomszéd Sáros megyében Eperjes mellett Fintán, a' m. család egyik sirboltjában nagy érdemű ösz edesatyja 71ik születés-napján febr. 13ikán tettek örök nyugalomra, febr. 19kén pedig a' gyászmise-áldozatok Kassán reggeli 10 órakor a' székes templomban tartattak, melyben a' megyés püspök s gyászba borult család tagjain kívül a' városunkban jelenleg mulató fő uraságok s asszonyságok s minden rendű és rangu lakosok szép számmal jelentek meg. — Febr. 26kán a' városi színházban egy emberbarátokból keletkezett egyesület által a' helybeli szegények intézete javára a' „Beszál-lásozás“ Szontagh Gusztáv 1 felv. eredeti vigjátéka magyarul adatott, ezt követé egy 3 felv. aluszékony tartalmu német vigjáték Ime a' magyar ismét szolgálja volt a' németnek, ezt higyük el nagyságtok! minden párt és érdek nélkül mondva semmi esetre helyeselni és a' jelen előhaladási korszakkal meg-egyeztetni nem lehet, annyival is inkább, mivel magyarul sokkal jobban szavaltak mind hanglejtésre, mind kiejtésre nézve mint németül, azonban elég jó részint eredeti, részint fordított magyar szöveveink levén: teljességgel nem láthatni okát, miért választottak az idén is előadásra nagyobb német darabot? Egyébiránt minden esetre szép vállalatjokért a' szenvedő emberiség nagy há-lálával tartozik. Színházunkban a' felette magasra emelt bemeneti ár ellenére is igen szép számmal jelent meg a' közönség. 28ikán ismét a' helybeli lovagló iskolában a' kisdedovó intézet javára hasonló több emberbarát által alakos öltönyökben, világítás és zene mellett nagy lovagi mutatvány volt, melynek előadása mart. 2kán ismételtetett. Nézők mind a' kétszer nagy számmal. — Mult napokban egy borbély puskalövés által életének véget vete. — Időnk tavaszodni kezd. K. L. —

Baja, mart. 5kén. Első alispánunk elnöklete alatt megnyitván évnegyedes fenytő törvényszékünk, ezen, mint a' tisztválasztás után első, tudósításos ülés tartatván, az ujonnan választott bírósági tisztviselők hivatalkörükbe avattattak. Igen érdekes közbeszólás szakítá meg a' folytonos előadást, midőn több egymás-utáni száma szolgabiráink azt nyilváníták, hogy a' kártérítésben marasztalt gonosz-tevőknel vagyonihiány miatt mégtérítési végrehajtást nem eszközölhettek. Nem le-vén ugyanis többek előtt titok, miként majd a' szülék még velök egy kenyéren le-vő fiaikért, majd az osztatlan nyafiak testvéreikért a' kártalanítási díjak fizeté-sét kikerülvén, a' törvényszéki ítélet rendelete fortélyos mesterfogásokkal kiját-szatik, ennek akadályoztatása végett érzékenyen előterjeszték, hogy miután több-nyire olyanok kerülnek börtönbe, kiknek tulajdon birtokuk nem igen van, s így a' kirablott szegény adózó kártalanítást nem nyerhet, ezélszerű lenne — a' bíról-ag határozott börtöni fenytésen kívül — kárpótlás eszközölésül az olly gonosz-tevő személyét is oda ítélni; mert igazságtalannak mondák, hogy midőn egy adós, kit talán sorscsapás, vagy legfőiebb szokásos, sőt néha természeti hiba

súlyesztett fizethetlenségi állapotba, személyében ítéltetik oda hitelezőjének; ak-kor egy megrögzött rabló vagy szándékos tolvaj a' törvényt kijátsza; s bünte-tését kiállva, előbb megszabadul borzasztó vétké súlyától, mint amaz hibája v. gyarlósági könnyelműsége terhes következményitül. Más részről azonban elő-gördítettén, mikint a' testi büntetés s bűjti sanyargatás keménysége által ha-sonlíthatlanul súlyosb levén a' vashan szenvedő rab állapotja a' marasztalt adó-sénál, imigy huzatik arány az elítélés fokozati közé. Gyözött tehát jelenleg ez utóbbi vélemény azon biztatgató érintéssel, hogy e' nagy fontosságu körülmény a' büntető- s javító-rendszer kidolgozásával foglalkozó országos választmány fi-gyelmét bizonyosan nem fogja kikerülhetni. Ugyane' napon mintegy 25 nemes ellen — különféle büntettek — többnyire tolvajság s orgazdaság miatt — fenytőpör határozottat. Mindig faj szívem, midőn az ügyvezett „lazaroni nemeseket“ a' rabok sorozatában majd mindenütt szaporodni látom, sőt elszorodva még azt is tapasztalom, mikint sokan téli hónapokra szántsándékkal, sőt pajkos el-bizottsággal börtönbe kívánkoznak, hogy itt a' rövid napokat henylve, a' hosz-szu éjszakákat alva tölthessék, vagy ezt is amazt is együvé zárt gonosz esiny-társaikkal új rablási s fosztogatási tervek fortélyos kifőzésire fordíthassák, s nem gondolva otthon nyomorgó s éhező családokkal, a' dologtul olly gaz mó-don megmeneküljenek. Kinek nem kél keserű fohász kebléből, hogy e' dologke-rülő gonoszak, a' börtönben fenytéki közmunka által élelmi s tartási költségpót-láson kívül a' szegény adózó nép kártalanítására is bíról-ag nem szoríthatatván, ismét csak ennek keserves adójából tápláltatnak? Nem volna é igazságos, hogy nemesi kényes kiváltságaikból — a' börtönbe kerülés alkalmával — rongyos ru-háikkal együtt kivetkőztetvén, itt más börbe huzatva, más gonosztevő társaik-kal egyenlő közfenyték alá vonassanak, majd az itteni orvoslás után öltözök-déltvén régi kényes nemesi bőrükbe? — vagy talán még legezélszerűbb lenne illye-ket többszöri visszaesés után mint javíthatlanokat nemességüktől, mely öket anny-i szétágu kiváltsággal mentesíti (természetesen csak saját személyeikre nézve) törvényesen örökre megfosztani. — E' törvényszék kezdetével a' fogolyesoport száma 140 egyedből állott, közülök 87 ítéltetett el, s irtószom kimondani, — öt halála, ezek közül nemes Zádeczky István és hitvese Gyepes Mária — Nagy Fe-rencz és Rezsuk Mihály utonálló haramiák, kik két év előtt a' szabadkai ha-tárban — az ügyvezett „tompai csárda“ körül — két határszéli sertéske-reskedőt fegyveresen megtámadva, halálosan öszszelődöztek, s mintegy 12,000 pftig kifosztottak, mely tetemes pénzüszvegből maiglan igen kevés került vissza. Botra 13 egyed kárhoztaték, kik összesen 403 ütletet kaptak, vagy évszakon-kint kapni fognak. Kimondám már mult évben e' lapok 58. száma alatti tudó-sításomban a' botfenyték iránti véleményemet, s noha törvénytörvényi e' bünt-etés még visszaborzad lelmem, hogy szokás szerint kínzó botveréssel kényszerítte-tik javulásra az először eltántorult vétkező vagy sokszor végszükségből elvete-mült tolvajis. Amde mit fog mondani a' jobb ember, ha megsgom, hogy egyik tol-vaj-rab harmincz botra ítéltetvén, a' végrehajtáskor bajuszát pödörgetve — egyet sem jaldult s a' deresről fölpatantván, a' harmincz után bokáját öszszütötte! No hát javulási gyógyszer vala itt a' botbüntetés? Vagy tudom undorodva fordul el-tőlem az érzékeny olvasó, ha nyilvánosságra hozom, mikint többen — még a' gyöngébb asszonyi nemből is — könyörögtek már a' fenytő törvényszéknel, hogy tömlőczöztetésük bot- vagy korbács-büntetéssel váltsassék föl. Ennyire sülyed a' neveletlen pör; kit egyedül testiség kapesol a' földi élethez, s ki lelke örök szun-nyadásában egyedül a' jelennek levén rabja, azt sem tudja: vajjon ember é? Ezek jelenetek az elvetemültség szomorú játékából, fölhevők, hogy kinek hivatalkör-rehez a' népnevelés nagy kötelessége kapcsolattott, lelkiismeretes törekvéssel bu-zogjon e' legnemesb tisztében; szorgalmasb küzdő a' polgári halakoszu; a' lomhát, ha nem más, nyomja legalább hivatali hanyagságaért a' lelkiismeret vād-sulya. Míg megyei polgári törvényszékünk végeztével e' részben is adatokkal kedveskedhetem, sz. k. Zombor városa törvényszolgálati köréből egy történe-tes felfödözést említek. Január 17kén négy hatalmaskodási pör hevert a' megyei törvényszéki terem ablakában, mind a' négy 1841ik évi február 17dik napján a' Ferencz-esatornai társaság fölperessége alatt B. P. Zombor egyik leggazdagabb polgára ellen indítva. Ítéletet kerestem kíváncsiságból, mert magyar nyelven kez-detvék a' pörök; a' körülállók azonban gunyosolyt váltának egymás közt; türel-mem kísértetbe hozott az idézvényi háírat szerkezeti hibáival s az alperesi ügyvéd diák megjelensével; de én hasonló mosollyal tisztelem meg a' bíróságot, mert ámbár a' felperesi ügyvéd négy sürgető feleselést — egyikben fenyegető-zve, hogy a' p. hirlapban kitrombitáljandja e' serény bírói eljárást — iktatott a' pör-be, még, csak rövid közbe szóló ítéletecskéket sem találék e' négy, különben törvény szerint rövid folyamatu perben. No! felkiálték, ha a' nagyhatásu Fe-rencz-esatornai társaság 11 hónap alatt hatalmas ügyvéde által intó ítéletet sem nyerhetett, hány hónapig kellend egy szegény törvénytudatlanak a' törvényszéki terem ajtajánál hálálkodni, hogy csak egy nyájas elutasító várakozásra intó íté-letet nyerhessen? E' küzdés közben egy rossz nyelvű táblabíró is felénk közelgvén, komolyan mondá, hogy B. P. zombori választott polgár ám! s így a' p. hirlap-ban közörömré megrótt „nepotismus“ mellétekintetü kinövései közé sorozók e' többé nem csudált eseményt is. Sebők.

Hálás érzettel vette a' kajászó-szentpéteri izraelita közönség ujonnan épi-tendő zsinagógájához járuló febr. 15kén a' káptalan kegyességét, midőn a' kitü-zött céltra 100 öl követ minden fizetés nélkül ajándékozni méltóztatott, nemkü-lönb kötelesség érzé forró köszönetét nyilvánítani ngos özv. Andrásy György-né született Végh Mária asszonyság iránt is annak e' végre szánt jeles pénzsege-delmeért.

N. Kőrösön febr. 15én kísértük a' sir nyugalomára, az ugyanezen hó 12én elhunyt néh. idősb Báthory Gábor urnak, a' pesti h. v. egyház több mint százados hamvaiból új életre emelőjének s egyszersmind félszázadon át hű lelkipásztorának, a' dunamelléki h. v. egyházmegye 28 éven át pártalan buz-góságú s rendkívüli munkásságu superintendensének, a' hittudomány taná-rának, t. n. Pestmegye t. b. labirájának s a' t. a' 88 éves öregnek hideg tete-meit. Született ö Solton 1755ben; atyja városi főjegyző volt ns Báthory Fe-rencz. Tanult Kecskeméten, Debreczenben s a' helvécziai s németországi fő-iskolákban. Mint lelkipásztor szolgált előbb Tason 3; Duna-Patajon 5, végül Pesten 46 évig, utolsó éveit testi elgyengültsége miatt fiánál ifj. Báthory Gá-bor esperes urnál NKörösön töltötte s innen vitetett a' nkörösi diszes teme-tőbe, hol a' h. v. egyház több jeles s tud. fölelki pásztora, nevezetesen ugyan-ezen egyházmegye egykori superintendensei Helmezy és Csáti poraik nyugosz-nak. Most emített fián kívül még két gyermekei voltak a' boldogultnak, t. i. Juliánna, békésmegyei főorvos Tormasy Lajosné s néhai Báthory István a' kecskeméti főiskolában volt hittudományi oktató. Összesen 13 unoka környezi tisztas nagyatya elhunytát, sok ezer szemből csorduló könnyet párosítánk ezek könnyeikkel, midőn Polgár Mihály egyházmegyei főjegyző az elszenderültnek életképe följelmeitven s a' szív mély érzetü tolmácsoló szavakkal rajzolta; Tatai Endre kecskeméti főoktató pediglen az elhunytak egyházi-szónoki, lel-ki pásztora, kormányzó s családtagjai érdemeit, szóval egyetemi élte folyása

emlékeit élethű előadásával lelkünkben föleleveníté 's végül Fitos Pál nagykőrösi főoktató a' temetőszinben a' boldogultnak különösen az egyházi szónoklat téren bizonyított írói jelességét ismérteté. Méltónak látnók ez előadások tartalmát kivonatban közleni 's főleg megemlíteni érdemeit 's anyagi és szellemi áldozatit a' pesti h. v. díszes új templom építtetése körül (mellynek sírboltjában pihennek a' boldogultnak ezelőtt 4 évvel elnyugott neje n. Hajós Éva asszony, 's Báthory István hült poraik, 's hol köztudomás szerint a' fáradhatlan főpásztor nyughelye is illő hálából kijelölve van), ha nem tudnók, hogy a' végtiszteletkor mondott minden beszéd rövid időn kinyomatva az olvasók kezeibe kerülend. Több, mint 20 jelen volt lelki páásztor, a' tiszteletadásban versenyző buzgó előljárókkal felváltva emelték a' gyászkocsira 's erről a' temetőszinbe, innen ismét a' sírhoz a' felejtethetetlennek gyászfüdélét könnyes fohászok közt; az egész végtisztelet-tételt kísérő n. körösi iskolánövendékek éneklőkarának síri éneke bús zokogása mellett. Méltó dicsérettel kötelesség említnünk a' nagy körösi előljáró urak azon kitünő buzgóságát, miszerint a' köztük elhunyt főpásztor végtiszteletére feles számmal összegyűltek nagy seregét minden részben gazdai szives figyelemmel fogadták. E.

Debreczen, mart. 10kén. A' kis Varga-utcán f. hó 7ke 's Sdika köztü éjjel után 2 óraker következő borzasztó eset történt: Két hadházi lakos, Vitéz István és testvére, bizonyos Kaszás Mihály nevű varga-mesterhez, a' kinél már ezelőtt több ízben vagy fát hántottak, v. pedig más szolgálatot végeztek volt, éjjeli szállásra magokat bekérték. A' jószívű házigazda mitsem gyanítván, maga saját szobájában, hol rajta kívül másfél év óta betegeskedő neje, 's egy erre ügyelő asszony és egy szolgáló voltak, vendégei számára, miután velök együtt vacsorált vala, ágyat vettetett, és rövid, barátságos beszélgetés után mindnyájan lenyugodtak. Éjjel után 2 óraker csöndesen fölkelvén a' vendégek, gyertyát gyújtottak 's az álmából fölriasztott házigazdát halállal-ijesztgetés között pénzes szekrénye kulcsainak átadására kényszerítik, mi megtörténvén, a' gazdát, nejét és a' felügyelő asszonyt botokkal kegyetlenül fejbe vervén meggyilkolják, és rakásra a' szoba közepére összehányják; szinte hasonló sorban részesült a' szolgáló is, ki a' fejére irányzott néhány kemény ütés következtében a' nyoszolya lábánál rogyott össze. Marczongló mérszárlásukat végezve az istentelenek és a' pénzt, hir szerint 1200 ftot, zsebökbe rakva, a' kamrába valának indulandók, de előbb a' szolgáló haláláról — minthogy a' többiéről bizonyosak valának — akarván meggyőződni, égő gyertyát tartának orra alá és szemébe, 's midőn az, erre meg sem mozdult, gond nélkül hagyák el a' szobát. Azonban a' szolgáló, ezek távozta után, az isteni gondviselés különös munkálkodása által öszszeszedvén megmaradt élete rejét, melyet a' süttetés alkalmakor vagy azért, mivel a' súlyos ütések által egészen elérzékenyült, vagy, mint maga későbbben mondá, istentől erősítve levén, el nem árult, a' szobából kívánszorgott, de az utcaajtónál ismét öszzerogyék, hanem azonnal a' félelemtől zaklatva, 's mint maga említi, az istentől segítettve, felállván a' harmadik szomszédba tántorgott, 's ott rémletes hangjától a' háziasszonyt fölébresztvén: ez inkább a' vér-undokította test látása, mint a' szerencsétlennék érthetetlen beszéde által megtudva mintegy a' történeteket, lármát üt, több szomszédot fölriaszt, de mig ez történik, alig egy óranegyed alatt, a' veszedelem ördögei elillantottak. Oh pénz szerelme, mire nem veszed te a' vak halandót! — Oh népülés! mikor mondhatjuk el rólad: hogy eljött immár a' te országod! — Sikerült azonban a' városi hatóság ügyes fürkésztetésének a' leány beszéde nyomán a' vétkesek egyikét kézre keríteni, ki tegnap egész nap a' piaczon szegényfához köve állott közszemlételeül a' nagy számmal tóduló sokaságnak, 's most már fogva ül, a' másiknak is, mint hallik, nyomában vannak már. A' roncsolt testü leány polgári kórházba vitették, a' szerencsétlen három áldozat pedig ma délután temettetett el roppant nép jelenlétében, mely a' folyvást szakadó eső daczára is nagy részben végig várta a' temetési szertartást. Gyászbeszédet tartott segédpap Zagya Imre ur, Márk XIV. 48 versét vevén fel vezérfonalul. — ab —

A' vakok pesi intézete javára f. évi februárban adakoztak és pedig az intézet új háza felepitésére Nagy Károly esküdt ur a' solti járásban gyűjtött 58 fr. 14 kr. Papszász Lajos ur gyűjtött 16 fr. Moravtsik György ur gyűjtött 16 fr. 10 kr. Halász Imre ur gyűjtött 19 fr. Bereczky Antal ur gyűjtött 8 fr. Rákóczy Endre ur gyűjtött 14 fr. Igaz Dániel ur gyűjtött 2 fr. Párniczky Eduard szbiró ur ismétli gyűjtése 32 fr. 50 kr. t. Esztergommegeye 16f. t. Trencsénymegeye 63 fr. 54 kr. m. Belánszky József besztercebányai püspök ur 40 fr. Az urvölgyi kir. rézbánya-munkások 6 fr. 40 kr. t. Tolnamegeye 48 fr. 48 kr. a' F. t. esanádi egyházmegyében beszédettek 17 fr. 44 kr. ns Köszög város 10 fr. m. Rajaics József verseczi ó hitű n. e. püspök ur 1000 fr. m. b. Podmaniczky János ur 50 fr. Az intézet pénztára egyéb segedelmére Vavróczy N. ur ajánlata 4 fr. Egy névtelen jóltevő Bécsből 20 fr. Joannovits Döme, Pinterics József itélt perköltséget 7 fr. 10 kr. tcz. Salamon Károlyné, szül. Tóth Theréz assz. 12 fr. Szeth József, néhai budai tanácsnok hagyom. 4 fr. Néhai Horváth Borbála született Grineszné hagyománya 20 fr. Carabelli János pesti lakos hagyom. 1 fr. Hirsch Magdolna Pesten 1 fr. 36 kr. Néhai t. Kollár Mihály schöndorfi pléb. hagyom. 5 fr. Néhai Hauer György sopronyi lakos hagyománya 24 kr. Ezeken kívül Littmann József 7 köbös öl követ és 50 kocsihomokot ingyen szállított be. Gömörly Károly m. pénztárnok. Látta Dubraviczky.

NLibercsén tavaszelő Skán. Nálunk t. Nógrád vmegyében az adónak egy különös neme létezik, t. i. a' verébadó. — Itt minden helység több száz verébfeljet megyei parancs következtében köteles évenként kiállítani. Fzen adónak csak a' szegény adóízfető van alávetve. Nem csoda tehát, ha némelly paraszt puskát tartani kénytelen, legalább ezen ürügy alatt tartanak is. Történt f. é. télhő 37kén Lentvora fiók-egyházamban, hogy az itteni vagyonos parasztagzának Králik Jánosnak szép 's reménydús 14 éves fija egy csoport verebet atyja udvarán megpillantván 's azok közül néhányat lelőni akarván, pus-

ka után nyúlt. A' mint ezt azonban sebesen megragadta, annak esőve szerencsétlenül melle felé fordulván, elsült, 's a' szép kedves alakú legénykét azonnal holtan földre terítette. A' srét (gobocs) mellén be 's hátán kifelé hatott. Megrémült szülői levertségükben vigasztalhatatlanok. Szomorú intés azon szülőknek, kik töltött puskákat gyermekeikre bizni elég vakmerők. Hegyes vidékünkön az inség a' legmagasb fokra hágott, úgy hogy sok szegény ember az éhhaláltól retteg. 'S mi következik még reájok jövő aratásig? azt a' jó isten tudja. Kenyerök, szénájok, szalmájok, burgonyájok nincs, marhájokat olesó áron elvesztesgetni kénytelenek, mi lesz belőlök? Oh áldott magyar Kanaanföld! ó ezerszer tervezett magtárak hol vagytok?? Petényi J. Lajus nlibercsei ev. lelkész.

Spanyolország.

(Hadi készületek a' déli 's éjszaki határszéleken. Elegy.) Paris, mart. 2kán. A' spanyol kormány által Gibraltárból kapott hiteles tudósítások szerint Ramon Narvaez tábornok Tangerbe (Marocco) érkezett. Igen czélszerű vala tehát az elővigyázat, minélfogva legközelebb a' spanyol helyekben az afrikai tengerparton szaporíták az őrsereget Éjszakon szinte szükség örködni. Különtéle ürügy 's álaroz alatt utazzák keresztül a' tartományokat küldönczök (emissariusok) 's a' népek, mihelyt Krisztina királyné ismét trónra lép, a' fuerok (szabadítékok) visszaállittatását, a' katonajonczoknak elbocsáttatást, a' tiszteknek pedig előléptetést 's más jutalmakat ígérnek, 's általjában azzal állnak elő, kecségetve, mit mindenik hallani szeret. Ezenkívül még egy pápai tilalommal is fenyegetik 's ámitják a' köznépet, hogy Espartero ki akarja irtani a' kath. vallást Spanyolországban 's a't. De a' krisztinapártiak e' besurranása Franciaországból naponkint több nehézséggel jár, mivel a' határ-ország mindig szigorubb. —

A' tanácsnokok 's követek magánygyűlései folyvást tartanak. A' követek számra mintegy 90, febr. 19én elfogadák nagyobb részét azon pontoknak, melyeket egy keblökbeli választmány, a' kormányt gyámolíthatasmódra nézve előterjesztett, 's csak azokat veték föltre, mik a' kormányt hatáskörében gátolhatnák. — A' határközségek Portugália felé föltre magyarázhatlan jelelt adák szilárd szándékuknak, miszerint a' mérsékpártiaknak férfiasan ellenállandnak, ha t. i. azok őket megtámadni mernék. Az andaluziai főkapitány 18kán Sevilláról Ayamonteba ment az algarbiai határszélekre, hova már minden rendü katonaság elindult. A' madridi nemzeti sereg egy része már el van látva szükséges löszerekkel, az új seregek pedig az ujkasztíliai főkapitány meghagyatából a' pattantuság raktáraiból kapják fegyvereiket. Hasonló rendszabályt követnek Guadalaxarában is. — Febr. 17én érkezett meg Cadixba Lissabonbul gr. das Antas a' portugáli semptembriák egyik főnöke; hir szerint ő azért hagyá el Lissabont, hogy győztes ellenei boszuját kikerülje. Palmella hget és Sa da Bundeirát szinte a' legközelebb angol postahajóval Cadixba várják.

Paris, mart. 1jén. Midőn Izabella királyné febr. 20kán délután Luiza Fernanda infans testvérevel szokott mód szerint kikocsizott, nem nagy távol-ságban a' kir. kocsiól egyet lött a' közel ígétben mulató vadász. E' véletlen durranásra kissé megrettent a' királyné, mi fiatalága, neme 's főleg gyönge testalkatánál fogva igen természetes. De a' dolog fölvilágosíttatása után e' benyomás azonnal megszűnt 's a' kocsiást szokás szerint folytatták. Roszakaratuak azonban tüstint azon hirt terjeszték, miszerint a' lövés a' királyné-ra vala irányozva, 's mivel történetből épen azon délután Arguellest a' congressusból a' palotába hivatták; az állítás valóságáról többé nem is kételked a' nép, mig végre a' hir alaptalanságát be nem bizonyítá a' Correio Nacional. —

Anglia.

(Parliamenti ülések. Elegy.) London, mart. 5kén: „Az ülésben mart. 3kán French indítványa következtében Peel oda nyilatkozott, miszerint Irlandban kormányköltségen vasutak nem fognak építtetni; mely nyilatkozatát mindazáltal következő vigasztalással törekvők enyhíteni: „Én Irlandot is örömet részesítem azon jótéteményben, mely a' vasutakból Angliára háramlik, 's azért mind azon vállalkozó magánytársulat, melyek Irlandban vasutakat, vagy egyéb közhasznu munkákat létesíteni akarnak, illő biztosság mellett, segélyre számíthat az országos kincstárból.“ Martius 4dikén Herbert, tengerészeti titoknok, előterjesztvén a' hajóhadi költségvetést, jelenté, hogy a' kormány a' szolgálatban álló hajók számát valamennyire csökkenteni fogja ugyan; de egyszersmind gondja leend arra, hogy a' szolgálatban maradó hajók legnagyobb bőséggel legyenek minden tekintetben fölkészítve, és így a' tengerészek száma minden csökkentés nélkül meg fog maradni, és 43 ezer matrózbul, 200 hajósuhanczból és 10,500 tengerész-katonából álland. Napier tetszését nyilvánítá e' rendszabály iránt, azon megjegyzéssel, miszerint jól felkészült hajóhad kisebb számmal is hasznosabb a' roppant hajóhadnál, mely vagy emberekből, vagy hadiszerekben szükségét szenved; egyszersmind pedig kárhözátá az angol hajóhadban uralkodó azon szokást, mellynél fogva hajóvezéri rangra csak öreg tengerészek juthatnak, elannyira, hogy jelenleg egy hajóvezér sem találta az angol tengerészetben, a' ki legalább 70 évet nem számítna. E' rosz szokás legveszélyesb következményeket okozhat, mert Nelson bizonyosan nem nyeri meg az abukiri és trafalgari fényes csatákat, ha akkor már 70 éves lett volna. E' nagy hős halálakor még csak 47 esztendő volt. Több tengerésztiszt is nyilatkozott még rokon értelemben, de szávaik minden következmény nélkül maradtak. — A' királyné kirándulásából ismét viszszatért Windsorba. — O' Connell nagy repeal gyűlést tartván Dublinban, szokott heves modorral nyilatkozott azon jogtalan elnyomatásról, mellylyel Anglia folyvást sujtoztatja Irlandot. Beszéde közben, több ismért vád el-sorozása után, így szóla: „Meg vagyok győződve, hogy erre John Bull (az angol nép) mitsem tudna válaszolui;“ ekkor azonban a' terem ablaki alatt egy ökor (Bull) iszonyuan elbődült, mit harsogó kacaj közt némelly elmés kifakadásokra használt az öreg, de még mindig fiatal erejű izgató.“ —

Franciaország.

(Kérdések a spanyol ügy iránt. A hajómozgási szerződést a francia kormány csakugyan nem írja alá.) Paris, mart. 7én: „A spanyol ügyre nézve következő nyomos kérdéseket intéz a kormányhoz a National: „Igaz é, hogy Toreno, Zea Bermudez és Martinez de la Rosa három külön, és színre el-lenséges pártnak fejei, melyek azonban egy főintéző parancsainak enged-nek? Nem ígerte é a gyűlölet, harag és kijátszott szenvedélyek által föl-ingerült Krisztina özvegy királyné, hogy a zendülés minden költségét fődö-zendi, és 25 millióig előlegezni is kész? Nem szölitotta é föl mult őszkor don Carlost Espartero ellen fölkelésre a kormány, azon fenyegetéssel, miszerint ellenkező esetben arra birandja majd az öt pártoló hatalmakat, hogy tőle minden segélypénzt vonjanak meg, mit eddig pontosan fizettek? Igaz é, hogy a kormány Villareal, Zariategui, Gomez s más vezéreket zendülésre izgatott, s e czélból Cabrérát is Parisba hivatta? Igaz é, hogy Krisztina titkos ügy-ivívői mindenütt embereket bérlenek a carlospárti menekültek közül, s az ellenkezőket azzal fenyegetik, hogy a francia kamráktól eddig kapott se-gélypénzt elvesztik, ha fegyvert nem emelnek a spanyol kormányzóság el-len? Ha e vádak alaptalanok, ám igazolja magát a kormány; ha pedig nem birja magát kimenteni, akkor csakugyan ne panaszkodjék, ha azt merjük állítani, hogy Franciaország legdrágább érdekeit árulta el!“ Ugyan a Natio-nal szerint Cataloniában, a baszk tartományokban és Portugália határin fog a tervezett zendülés kiütni. — Cowley, az angol parisi követ, oly kiméltelenül sürgeté a hajómozgási szerződés aláírását, hogy Guizot végre is kénytelen volt körirat által tudatni a szerződő hatalmakkal, miszerint jelen szerkezete mel-lett teljességgel nem irhatja alá Franciaország a kérdéses szerződést; An-glia ellenben lekcsékélyebb módosításhoz sem akarja megegyezését adni. E' határozat következtében a Presse azt tanácsolja Guizotnak, hogy a tengeri szabadság föntartása iránt az amerikai egyesült szabad tartományokkal lép-jen szerződésre.“ —

Svédország.

Stockholm. Már gyakran említették könyvekben s hirlapokban III. Gusztáv svéd király végintézetének azon különös záradéka, miszerint a bold. királytól sajátkezűleg lepecsételt s bezárt két börláda, halála után csak 50 év múlva és pedig ünneppélyesen nyitassék fel. Mivel pedig, mi köztudomásu, a szerencsétlen király 1792. april 15kén egy álarcos táncvizgatólomban or-gyilkosul támadtaték meg s ugyanazon hó 29kén megis halt, s ennél fogva köv. april 29kén a végintézetileg kiszabott időszak elmulik; svéd lapok azt hirde-tik, hogy az uppszalai egyetem nagy teremében levő két láda f. e. april 30kán bírói küldöttség jelenlétében csakugyan föl fog nyitlatni.

Törökország.

(Az angol s francia követek intézkedései Görögország iránt. Libanon-ba katonai kormányzó nevezetik ki. Parancs a régi divatu öltözetviselésre. Elegg.) Ámbár az angol követteli egyezkedések nagy titokban tartatnak, an-nyit mégis bizonyosnak hirlenek, miszerint a porta nem fogadja el Anglia aján-latát, hogy az a Görögország 1 millió drachmáni adóssága fejében fogadná el azon pénzszeget, mellyel Angolországának még a szyriai táborozásért tartozik, mivel a porta fizetni akarja adósságát, de hasonlót kíván Görögor-szágtól is. Azon követelésre pedig az angol követ, miszerint a szyriai há-boruban elesett angolok özvegyei, árvái s rokkantak számára eső nyugdíjakat, mivel ők nem hazajokért harezoltak, angol számítás szerint a porta fizesse meg, még választ nem kapott. — Bourquenev francia követ új utasítványt ka-pott a görög ügy iránt, melly szerint a francziák roszalják Görögország viseletét s mindent elkövetendnek, hogy ez a porta jogszerű kívánatának en-gedjen. — Szzyriában a basák és drúzok s maroniták főnökei előtt ünnepe-lyesen hirdetteték ki Omer basa libanoni kormányzóvá kineveztetése, mire Omer Deir-el-Kamarba ment s lakjaul Bitidint, Beschir Emirnek volt várát, foglalá el, 1200 török katona kísérettel. Ezen lépése ellen a portának, a nagy hatalmak képviselői (kivéven az orosz, ki utasítás érkezéig mit sem indít-hat) hatályos ovást jelentének be febr. 11dikén, s egyszersmind keresztyén emirt jelöltek ki az elmozdított El Kassim követőjeül. Erre a porta mentege-tözve felelt s Omer kineveztetését csak ideiglenesnek állítá a zavargások le-csilapítása végett. A maroniták pedig, a mint Omer városukba lépett, tö-

megestül hagyják el Deir-el-Kamart s Beyrutba húzódtak. — A főváros mecse-teiben febr. 9kén felolvastatott nagyúri parancs kötelezi a népet ismét az ó török öltözet viselésére, s az újabb európai-szerű öltönyök viselését csak a kormányhivatalnokoknak engedi meg. — Erzerum környékén 35 ezer ember lett a dögvész áldozata, e várost azonban és szomszéd tartományit czélsze-rű intézkedések megótták e ragálytól. Az ifju szultánnak ujra leánya lett, s ezzel már 4 leánya (az 5dik meghalt) s egy fia van.

Zimony, febr. 24kén. Belgrádi tudósítások szerint nem sokára közelit azon pillanat, mellyben ki fog világlaui, milly nem érdemlett sors érendi még Szerbiát. A törökvárok Bulgáriában s a dunaparton telvék seregekkel. Feb. 19kén Belgrádban a hercegnél ütök ülést tartottak a ministerek s jelenlevő tanácsnokok. Milos hg s Lyubicza hgnök teemes évi nyugpénzt adni vala tárgya e tanácskozásnak. — A hires Vucics's ősz Garaschanin békével laknak Zimony-ban. — Továbbá azon hir szárnyal, miszerint az orosz egyedüli befolyásának Szerbiába nem sokára vége szakad és Szerbia az öt európai nagy hatalmasságra száll, noha azt is rebesgetik, hogy Szerbia nagyai a Belgrádban tartózkodó orosz főconsulnak legközelebb egy 12 ezer pft értékű ezüst asztali készülettel kedveskedtek volna.

Görögország.

A király Görögországba léptének 9dik évi ünnepét febr. 6kán tartották szokott nagyszerű fényvel: estve az udvarnál táncvizgató volt s a város ki-világítva, a katonaságnál pedig előléptetések történtek. Maurokordatos elindu-lása követségi helyére felfüggesztetett. A bank végre megkezdé munkálatit, mel-lyek azonban most még csak váltóüzletre szoritkoznak; 500 és 100 drach-más bankjegyek már forgásban vannak, kisebbeket csak később bocsátanak ki. A bank- igazgatást egy francia pénzügyi hivatalnokra bízták, ügyvédévé pedig Argyropulos, a francia jog tanítója az egyetemnél, nevezteték ki. Müller Ot-friednek emléket emel az egyetem, a költségeket többnyire a tanítók irták alá, a mi pedig be nem gyűlhet, azt a király fedezendi saját erszényéből.

Lengyel és Oroszország.

Az oroszbirodalmi Lengyelország a szigorú korlátok közt las-sanként minden erejében elsenyved. Mesterséges módokon igyekeztek ugyan benne az ipart elősegíteni, de a nélkül, hogy a fogyasztásra is fordítottak volna gon-dot. A kivitel mindenütt tilos, ben az országban pedig nem kellene a lengyel készítmények, mert az alsó osztály olly nyomorú, hogy a kényelmes életről ál-modni sem tudna, a vagyonosakat pedig bőven látja el a szörnyen elter-jedt s mindig csak kereskedéshez szító zsidóság már csak azért is tetsző an-gol s német gyártványokkal, mivel külföldiek. Ezekből a gyárművek Len-gyelországban sokkal olcsóbbak, mint a tulajdonképi Oroszországban, hon-nan általános lön a lengyeleknél azon ohajtás, hogy inkább egyesüljenek örökre a roppant orosz császársággal s bármi módon szabaduljanak a vám-korlátok közül. És ezt már reméllék is; azonban csalatkoztak, mert Fuhrmann tanácsos nem ez ügyben járt Pétervárra s Paskevits hget, kivel egyezked-nie kellett vala, be sem várta ottan. — Némely ezredek altiszteihöz névtelen levelek érkeztek, őket lázadásra szölitók fel, élesen festvén az orosz zsar-nokságot; a jámbor szolgák azonban felsőbbségüknek adák által a bujto-gató leveleket, mellyek szerzőinek a kiköltözött lengyeleket gyanítják. — Pé-tervártul Moszkauig a kormány vasutat rendelt építtetni statusköltségen, mi-nek fődözéseül 50 millió ezüst rubelt kíván a pénzügyministerség Rotschild háztul kölcsönzeni.

Egyiptus.

Alexandriából febr. Gáru írják, hogy Mehemed Ali folyvást Fayumban tartózkodik, hol egy csatornát ásat s a marhatenyésztés előmozdítására in-tézkedéseket tesz. A nagyhatalmak ügyviselői rosz néven veszik az alkirály folyvásti lakváltoztatását, mivel ekkép ovásaikat kijátsza. Legközelebb tehát az angol consul felszölitá az alkirályt: hogy állandón lakják Alexandria vagy Kairóban, nehogy e miatt a külügyek hátramaradást szenvedjenek. Ugyancsak az angol s az osztrák ügyviselők az iránt szöliták fel még az alkirályt, hogy, ha teljes kereskedés-szabadságot nem enged, az újabb szerződés vámszabá-sítól kellend tartania. — A Times jeruzsalmi levelezője szerint az új prot. püs-pök, Alexander, szerencsés körülmények közt már oda érkezett.

É R T E S I T Ó.

A Jelenkor és Társalkodó ügyében

F. évi april 1jtől junius végeig terjedő évnegyedre 2 fr. 24 krral, april 1jtől december utóljaig számítandó 3/4 évre pedig hat forinttal pengőben elő-fizethetni lapjainkra. Biztos alkalom vagy gyors- és szorgalomkocsin könnyen fölküldhetni ezt a szerkesztő hivatalhoz, vagy hol ezek hiányzanak, posta által.

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt martiusban:

Pestől Bécsbe indul reggel korán) mindeunap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestől Orsovára indul mart. 24. 28 s 31kén reggeli 5 órakor
Pestre Orsováról érkezik délelőtt. — Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt.

Gőzhajózás. A f. évi febr. 26kán tartott közgyűlés határozata követke-ztében új választottság fog választatni. A szavazattal bíró t. cz. részvényes ur-ak ezennel tisztelettel felszölitotnak méltóztatnának: szavazati jegyeiket, mel-lyek a tőlük választottsági tagokul megválasztott 12 részvényes neveit magok-ban foglalják, f. évi mart. 27kig Bécsben a gőzhajózási társaság hivatalában (Bauernmarkt, 582 sz. al.) lepecsételve átadni. Czimül e' fölírás kéréttik: „Szavazati jegy a' választottságra“ Bécs, mart. 7kén 1842.

A' cs. kir. első szabadítékos dunagőzhajózási társaság igazgatósága.

3) A' cs. k. szabadítékos első dunagőzhajózási társaság igazgatósága legközelebb közhírré teendő árjegy-zéket e' folyó évre, mellyek aztán különféle ügyviselőségeinél in-gyen adatnak ki. Előleg azonban következöket kíván a társaság az utazó s kereskedő közönségnek tudára adni:

Az indulási napokat Bécs s Linz közt rendszeren a „Wiener- s Allgemei-ne Zeitung“ fogják közölni.

Bécs és Pest közt most naponkint indul egy hajó. — A' hajó, mint tavaly, naponkint déltán induland Bécsből, az éjt Pozsonyban töltendi, más nap pedig reggeli 6 órakor pontban Pest felé folytatandja útját.

A' társaság kedves kötelességévé tette, a' közönség kívánatának megfele-lni s azért megszünteté az előbbi alkalmatlan s ferasztó szállításmódot, melly szerint ezen utat egy nap alatt tették, s mitől a' közönség mindig idegenkedék.

Minden vasárnap azonban induland Bécsből reggel egy teherhajó, melly még azon nap Pestre meg fog érkezni. E' hajó utazókat is vesz föl, de csak fődözetere.

Mintán a' Pest és Zimony közt vonal egy hajóval szaporították, képes-nek érzi magát a' társaság az indulási napokat sokszorozhatni; folyó s jövő hónapra ind. napokul tüzetének ki: Mart. 24. 28 s 31ke. April. 5. 9. s 12ke. April. 12ke után s az egész nyár folytában minden vasárnapon s esütörtökön indulni fog egy hajó. Ezekon kívül a' vontató gőzös is, mint eddig, folyvást járand.

Az aldunai vonalon lényeges javítások is történtek, nevezetesen az által, hogy egy a' növekedő szükségnek jobban megfelelő, nagyobb s erősebb ha-

jó az oláhországi partnál jár, s nyáron mindkét parton 1/3 dával szaporítandják az indulásokat.

Az indulási napokat Bécsből egyenesen Konstantinápolyig a főjegyzékben találhatni, hol megjegyzendő, hogy az indulások szinte sűrűbben történnek mint múlt évben, mivel most hónaponta 3szor Galacz és szinte annyiszor Küstendzse felé indulnak gőzösek. Azon t. utazók, kik két nappal előbb kívánának Konstantinápolyban lenni, jól teendik, ha Küstendzse felé irandják be magukat, mely ut némelyekre nézve még azon tekintetből is érdemel elsőbbséget, mivel 30 órával tovább ritkán vannak tengeren.

Mint az előtt, úgy most is mindenki köteles hajóra szálláskor váltott jegyét előmutatni, melyet aztán a kalauz (conducteur) átvesz s az utazónak egy jegyéhez tartozó szeletet ellenjegyképen (contremarque) ad. E jegy a kiszálláskor visszakérteik s ki azt elő nem mutathatja, természetesen az illető hely díja teljes lefizetésére köteleztetik. Az igazgatóság nem kéri, hogy minden elfogulatlan, tova ebben a közönségre nézve egy terhes rendszabályt látni-akarástól, valódi értelmét félre nem ismerendi többé, — mely nem más, mint az illy nagyterjedésű vállalatban mellözhetlenül szükséges ellenörködés létrehozása, s így nem hiszi, hogy a t. e. utazók magokat e rendszabályhoz nem alkalmazzák.

Nagyobb egyszerűítés végett megjelenik az idén az utazási árjegyzék különválasztva az árú jegyzékétől. Itt megjegyzendő, hogy ez utolsóban az árszabások 2 mázsán aluli kötegekre (coll) nézve 10% csökkentettek. E vitelbér-csökkentés különösen azokra nézve lesz jótékony hatása, kik árúikat Grúzia s Perzsia számára a trapezanti kikötőbe szállíttatni kívánják, melyek többnyire 160 fontos kötegekből állanak. De általában ajánlja a társaság, ha csak lehetséges, az illy kötegeket az Oláhország, Bulgária s Törökországba küldendő portékákra nézve is; mert eféle kötegek használása mellett a sokkal csekélyebb vitelbérrel még azon haszon is háramlik a szállítóknak, miszerint a portékák épségükben megmaradnak, mi nagy s nehéz kötegek mellett a gyakori átrakodás következtében majd lehetetlen.

A most járó gőzösek nevei s löereje mindegyiknek az árjegyzékben foglaltatnak. 3 új hajó, mindegyik száz ló erejű, még köv. nyár folytában munkásságba lép.

NB. Bécsben folyami vagy tengeri kár ellen minden összeget biztosíthatni, s hol a szállítók jónak találják a társaságot illy biztosításokra megbízni, azokat ingyen fogja elvállalni — s kieszközlendi azokat a négy biztosító intézetnél, mikkel összekötetésben áll.

A cs. kir. szabaditekos első dunagőzhajózási társaság igazgatósága. 8)

SCHNAPP MIKSA.

1) Budán Krisztinavárosban 378 szám alatt királyi szabadalmas kocsigyár tulajdonosa, teljes köszönettel levén azon figyelem iránt, mellyel a t. e. közönség mind ez ideig őt szerencsésíteni sziveskedett, magát tovább is azon alázatos kéréssel kegyességükbe ajánlani bátor, hogy őt jövő évben is az eddigi figyelemben annyival inkább megtartani méltóztatnék, minélnagyobb szorgalommal minden erejét arra fordítandja, hogy legrövidebb idő alatt mostani évben levő, mindennemű diszes és tartós hintókkal szolgálhasson s minden előadandó lényeges hibáért egy év elforgása alatt jót álland. Ezenkívül egyszersmind az avult hintóknak legrövidebb idő alatt leendő kijavíttatását magára vállalja. 3)

2) **Csótány (sváb) poloska- és molyirtószer.** A cs. k. al-sóausztriai kormány k. engedelmével jelentem, hogy Pesten s Bécsben orvosilag megvizsgált mérgezőkű próbált szerem van, csótányok tökéletes kiirtására s illatos kenőcsöm a poloskákra egész fajostul megsemmisítésére s ezt több pesti s bécsi kitűnő család bizonyítványa is tanúsítja; van molyirtó porom e fergeknek bunda, lószőr, toll, könyvek, posztó, és gyapjuszövetől, (akár egész vég legyen az, akár készruha) szőval, minden más, még selyem, kelmékből is tökéletes kipusztítására, melly nemcsak ártalmatlan az embernek, sőt még a kelmék színét sem változtatja meg, s minden kár és aggály nélkül használható a ráragasztott utasítás szerint, szűes, szőnyegező (Tapezier) posztókereskedő s minden család által. Kaphatók e szerek, pöcsétes üvegekben használati utasítással, 30 pfo kron, nálam Pesten, nagyhidutczai boltomban, fehérhajó átellenében, vagy lakásomon „Marokkai-ház” 2ik emelet 4ik sz. a. s Pesten köv. helyeken: Hassenstab, szervitater, fekete kutyánál, Dietznél, Dietz városához, sütőutca; Halbauer J. 3 fehér rózsánál, királyutczában; 3)

Haszonbérletek.

1) A nm. m. kir. udv. kamara rendeletéből Lykava kam. urodalom részéről Liptó vmegyében f. évi maj. 9kén delelőtti 9 órakor a rozenbergi urasági kastélyban tartandó nyilvános árverés útján 1842ik évi november 1-jétől számítandó hat egymástutáni évre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adni fognak:

1) a lyszkovai majorság 273 hold szántófölddel, 40 hold réttel és 61 hold legelővel;

2) a lyakankai majorság 325 holdszántófölddel s 96 hold réttel;

3) a ribárpolyai majorság 76 hold szántófölddel s 82 hold réttel;

4) a jarkovici majorság 190 hold szántófölddel. Továbbá ez alkalommal a lykavai uradalmi erdőkből bukfa-taplószedés joga is ugyancsak 1842 évi nov. 1-jétől számított három évre árverés alá bocsáttatandik.

A bérleti föltételek mind a hradeki praefectus-ság hivatalterében, mind a rozenbergi gazdasági hivatalnál, s a bukfatapló-szedésre nézve a lubochnai, erdőhivatalnál is, megtudhatók. A bérleni kívánóknak elégséges hypothekával vagy kezességgel kell ellátva lenniök s azt az árverési biztoság előtt kimutatniok.

Zsidók a majorsági bérletét illetőleg az árveréshez nem bocsáttatnak, de a taplószedést illetőleg abban ök is részt vehetnek 3)

Csöd tanító-kovács hivatalra.

1) A pesti kir. tudományos egyetemen levő baromorvosló-intézetnél a tanító-kovács hivatal, mellyhez jelenleg készpénzben 300 pengő forint évi fizetés, szabad szállás és három öl kemény tűzi fa van kapcsolva, megürülvén, kik azt elnyerni ohajtják, folyamodásaikat az orvosi-kar igazgatójához, nagyszásos királyi tanácsos idős Bene Ferencz urhoz

jövő június hó első napjáig benyújtani köteleztetik; egyszersmind megkivántatik: hogy eddigi jöerkölesü magokviseletén, és a magyar nyelvben tökéletes járatosságukon kívül, még azt is, hogy a kovácsmesterséget a bécsi baromorvosló-intézetben jó előmenettel kitanulták, e mellett orvosló-kovács (Kur-Schmied) hivatalt valamely magyar lovas ezrednél néhány esztendőig viseltek, s a patkók alkalmazásában és a lovak közönséges betegségei orvoslásában ügyességüket hitelesen behizonyítsák. 3)

Váltótörvényszéki idézés.

2) 1130. 1842. Jaksics Eduárd, kinek tartózkodása nem tudatik, az ellene Kolm Márk felperesége alatt 720 pft iránt indított ügy tárgyalása végett, f. 1842. évi april 20 napján reggeli 9 órakor e váltótörvényszék előtt leendő megjelenésre olly hozzáadással utasítatik, hogy ha a kitűzött határidőre személyesen vagy törvényes képviselője által meg nem jelenend, részére a váltótörvénykönyv II. rész 214 §. értelmében gondnok fog rendeltetni. Kelt Pesten a kir. első bíróság váltótörvényszék 1842. évi mart. 7kén tartott üléséből. 3)

K. haszonvételek árverése.

1) 189. Tek. ns Tolnamegyében keblezett szegzárdi k. p. alapítványi uradalom részéről közhírré tétetik, hogy jövő tavaszho 11kén itten Szegzárdon az uradalmi írószobában szokott delelőtti órákban tartandó nyilvános árverés útján e köv. haszonvételek e f. évi ösütöl 1ső napjától kezdve a nm. m. k. htvótanács helybenhagyását fentartva haszonbérbe kiadva lesznek, u. m.

1) Szegzárd városban a szeszes italok, tulajdon bor-pálinka egy ser és serelésztő kimerési joga, nagy vendégfogadóval egy a kazánbérzedéssel együtt 6 évre.

Fleischmann J., fehérgalambnál; Amtmann F., ujjpiacz; Bárány urnál a szerezcsenél Józsefpiaicz; Vass urnál, kishidutca, a fekete tevénel; Crettier testvérek, czethalnál, városházpiaicz; Semmelweiss J. H., a ezukorsüvegnél, hatvanikapu; Löffler és társ., a bádokalapnál, Leopoldutca s Budán; Gross J., a sárkányhoz, a hidnál; Spaizer könyvkötőnél, a várban; Hafner, a tigrisnél; Továbbá kaphatni: Pécsett, Adler, herrnhutihoz; Ujvidéken, Gvozdanovics J., a kék ráknál; Temesvárott; Ruppertnél; Debreczenben; Wallis Vilmos és társ. uraknál. Ha rendes használat után e szerek siker nélkül maradnak, letett árukat visszafizetem. Kollinsky S. 14)

Családi Gyűlés Debreczenben

f. — é Aprilis 23kán.

3) A néhai gróf Berényi Ferencz, Pogány Borbála és Melezer Pál felpereségük alatt néhai nagyméltóságú gróf Károlyi Antal úr ellen indított pör folytában a szatmári curia iránt keletkezett Egyeség nyomán leendő további intézkedések végett f. é. januaris 16án Debreczenben tartott családi gyűlés, részzstien e tárgyban, részzszerint más közös családi viszonyokra nézve egy újabb családi gyűlésnek f. é. aprilis 23án delelőtti órákon Sz. k. Debreczen városában az úgy nevezett Tábla-háznál leendő tartását határozá; mellyre az illetőket tisztelettel s bizodalommal meghívni szerencsém van. Debreczen januaris 17én 1842. Beóthy Ödön mint családi gyűlés megbizottja. 3)

1) T. Heves vgyében Kócs nevű pusztán haszonbérbe adandó 3 vagy több évre f. évi sz. Györgynaptól kezdve 4562 hold marhahizlálásra s birka-legelésre alkalmas, de szántásra s kaszálásra is használható, gazdasági épületekkel ellátott részjószág holdja 1200 □ öllel számlálva; — a Pói pusztán szinte a legjobb minőségű 540 hold; a t. füredi határban 450 hold szántóföld 800 — 1000 boglyás réti kaszáló 200 részint marhas részint gyalog tájásokkal, 3 vendégfogadóval, juhokkal, gulyával ménessel vagy a nélkül is. Bérleni kívánók értekezhetnek t. Füreden Pankottai Józsa Györggyel mint birtokossal. 2)

Egy számos év alatt több t. uraságot híven szolgált s ezt ajánlóleveleivel behizonyítani tudó legjobb életkorában levő gazdatiszt, ki jelenleg gépek csinálásával foglalkodik s a serfőzésben, az élesztőnek legkönnyebb módu készítésében igen jártas, azonkívül juhokba himlőt oltani, rühet s egyéb szarvasmarha - betegségeket orvoslani tud, földmiveléshez s erdőszehez ért, valamely uraságnál mint gazdatiszt vagy serfőző s élesztőkészítő kívánna szolgálatba lépni. — Bővebb tudomást nyerhetni Kassán Lederer vendégfogadójában 2dik sz. a. földszint lakó Klesztinszky László orsz. hites ügyvéd urnál. 3)

2) **HASZONBÉRHIRDETÉS.** Pestmegyében a Tiszánál egy nagyobb kiterjedésű, s több határban fekvő rész-birtok épületekkel, jobbágyokkal, kir. haszonvételekkel, gazdasági eszközökkel, és nagyobb mennyiségű fundus instructussal hat esztendőre haszonbérbe adatik. A feltételekről bővebb értesítést nyerhetni személyesen Pesten Kozicz Sándor táblai ügyvédnél az ország-uton 2dik sz. a. Vigyázó házban 3)

1) **Juheladás.** Tek. Pestmegyében Töszeg helységben (Szolnok mellett) tek. Balogh Julius ur özvegyének ezer s néhány d. tőke juhnyája 1842ki sz. Györgynap körül szabad kézből eladandó. 3)

3) **HIRDETÉS.** Legf. engedelem mellett Felső-Eőr vas - megyei m városban évenként négy országos és barom-vásár fog tartatni; és pedig: Bőjt másod hetének, Husvét másod hetének, Portimkula és Demeter hetének szerdán, melly országos vásárok alkalmaival a barom - vásárra kiállítandó legszébb ló 3 aranyat, az ez után való 2 ar., a harmadik pedig 1 ar., a legszébb esikő 2 ar. az ez után való 1 ar., a legszébb pár vonos marha 2 ar., az ez után való 1 ar., a legszébb tinó 1 ar., az az után való 1 ezüst tallért, a legszébb tehén 2 ar., az ez után való 1 ar., legszébb borju 1 ar., az ez után való 1 ezüst tallért nyer jutalomképen Ezen országos vásárokon kívül minden héten szerdán hétivásár is tartatik. 3)

Rumy András esődperében végrehajtás.

2) Boldog-asszonyfai Igmándy Antal, dunántuli kerületi törvény táblai ülnök, mint t. Rumy Andrásnak azon tábla előtt lefolyt és bevégzett esődperében végrehajtásra kiküldött táblabíró, ezennel közhírré teszi, hogy az említett végrehajtást f. e. Szentgyörgy hava 5kén Rumban nem. vas megyei mezővárosban el kezdeni fogja; ezen határnap azért tétetvén közhírré, hogy az illető hitelezők megjelenvén, jogaikra felügyelhessenek. Kőszegen Bőjtelő hava 12kén 1842. 3)

2) Mőzs helységben a szeszes italok, tulajdon bor, pálinka és ser-kiméresi jog, kazánpénzszedés-sel hozzá tartozandó fogadóval — egy húsvágási jog, és mézárszékekkel 3 évre.

3) Agárd helységben az ottani vendégfogadó mindenféle tulajdon italok szabad mérésével, mellyhez a mézárszék egy a huskiméresi s kazánpénzszedési jog járul 3 évre.

4) Ócsény helységben az ottani koresma; tulajdon bor pálinka és serméri joggal mézárszékekkel és kazánpénz szedésével 3 évre.

5) A hidasi koresma tulajdon bor s pálinka-méresi joggal hidasi pálinka-égető gunyhóval 3 évre.

Tavaszhó 12kén.

6) A palánki, egy csatári, mőzsi pálinkagunyhók hozzá tartozó kazánokkal és égetéshez szükséges szerekkel 3 évre.

7) T. Pestmegyében keblezett Fajsz helységben a szeszes italok tulajdon bor és pálinka-kiméresi egy húsvágási jog, épületek és a dunai halászat 3 évre.

8) Szegzárd városban az épületfa s deszkákkal kereskedés jogához szolgáló bekerített rak-helylyel 3 évre.

9) Mőzs helységben épületfa s deszkákkal kereskedési jog 3 évre.

10) Szegzárdon a méh-dézmavételi jog 3 évre.

11) A szegzárdi s ócsényi dunai erdőben a komlószedési jog 3 évre. — Bérleni kívánók tehát a szükséges bánatpénzzel száztul tiz ft. p. p. számítva, ellátva fenérintett napon s helyen szives megjelenésre hivatalosak. Kelt Szegzárdon tavaszelo 3kán 1842. Lainezinger Ferencz tisztartó. 3)